

kadın bülteni

SAYI: 25

Ankara'nın ilk gece kreşi açıldı

Çankaya
Belediyesinden
24 saat kreş hizmeti

Hafızanın gücü adına!

Kuğulu Park'ın tecrübeli güvenliği Yeliz Er kadınlara ilham oluyor

Dünyada seçimlerle
dolmuş geçen 2024 yılı,
politikadaki kadınlar
için nasıl şekilleniyor?

İklim değişikliği ve açlıkla mücadele çözümleri için kadınlar ne diyor?

Çankaya

BELEDİYESİ

DİJİTAL BÜLTEN

Eylül-Ekim-Kasım | 2024

Çankaya

BELEDİYESİ

KADIN BÜLTENİ

25. Sayı | Eylül-Ekim-Kasım | 2024

içindekiler

- ▶ Çankaya'da çocuklar kendi parklarını tasarlıyor **4**
- ▶ Ayrancı Pazar Yeri her hafta perşembe günü kadınlar için kuruluyor **5**
- ▶ Ankara'nın ilk gece kreşi açıldı **7**
- ▶ Hafızanın gücü adına! **8**
- ▶ Kuğulu Park'ın tecrübeli güvenliği Yeliz Er kadınlara ilham oluyor **11**
- ▶ Dünyada seçimlerle dolu geçen 2024 yılı, politikadaki kadınlar için nasıl şekilleniyor? **14**
- ▶ Çevrimiçi taciz nedir ve kadınları kamusal tartışmalara ve aktivizme katılım konusunda nasıl etkiler? **17**
- ▶ "Ofisteki Ev İşleri" kadınları nasıl engelliyor ve "hayır" diyebilmenin gücü **20**
- ▶ İklim değişikliği ve açlıkla mücadele çözümleri için kadınlar ne diyor? **23**
- ▶ Türkiye'deki sivil toplum örgütleri, cinsiyete duyarlı iklim eylemi ve afet yönetimi konusunda bir araya geliyor **26**
- ▶ Toplu taşıma araçlarında kaydedilen cinsel suçlar neden hâlâ küçümsenip normalleştiriliyor? **29**
- ▶ Feminist Portre: Sojourner Truth **31**

ÖNSÖZ

Kadınların Çankayası...

Ülkemizin her köşesinden tedirgin edici haberlerin peş peşe geldiği, kadınların “yaşamak istiyoruz” çığlığının yükseldiği günlerden geçiyoruz.

Kadınların toplumdaki gücü oranında güvende ve özgür olduğu kabulüyle; çalışma hayatında, eğitimde, sosyal yaşamda eşitlik temelinde yerlerini almasını, ilkesel olarak bütün çalışmalarımızda aklımızda tutuyoruz.

Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün “Bir toplum cinslerden yalnız birinin yüzyılımızın gerektirdiklerini elde etmesiyle yetinirse, o toplum yarı yarıya zayıflamış olur” sözünden hareketle, güçlü toplumun ön şartının kadınların eşitliğinden geçtiğine inanıyorum.

Modern şehir hayatında, kadınlardan her anlamda çok daha fazlasını bekleyen, ancak geçmiş dönemden kalma alışkanlıklarla çok daha azla yetinmesini öğütleyen çarpık anlayışın geleceğimizde yeri olmadığı açık.

Çankaya Kadın Bülteni de bizzat kadınların güncel ve gerçek meseleleri ele aldığı, kamusal tartışma imkânını ve farkındalığı çoğaltan bir yayın olarak kentimizin düşünce dünyasına katkı sağlamaktadır.

Evrensel insani değerler ile kökünü aldığımız Cumhuriyet devrimleri arasında kuracağımız olumlu bağların, pek çok sosyal krizde olduğu gibi, kadınların güncel sorunlarında da bizlere yol gösterici olduğunu görüyoruz.

Kadın El Emeği Pazarı’ndan Ankara’nın ilk gece kreşine kadar hayata geçirdiğimiz projelerle kadınların kent hayatındaki yerini güçlendirmek üzere çalışıyoruz. Önümüzdeki dönemde çok daha fazlasını Çankayalı kadınlarla buluşturacağız.

Biz Çankayalılar, bir asır önce Genç Cumhuriyet’e verdiğimiz ilhamın benzerini, bu yüzyılda da başarak birikime sahibiz. Çankaya’da attığımız adımların arka planında bu iddia ve irade yer alıyor.

Söz veriyoruz; her alanda, her yerde ve her zaman kadınların haklı taleplerinin yanında olmaya, kent hayatını toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde, adil şekilde planlamaya devam edeceğiz.

Hep birlikte daha güzel, daha aydınlık **ve daha güçlü** yarınlara!

Hüseyin Can Güner
T.C. Çankaya Belediye Başkanı

Çankaya'da çocuklar kendi parklarını tasarlıyor

Çankaya Belediyesi, 2024-2028 Yerel Eşitlik Eylem Planı çalışmaları kapsamında gündüz bakımevlerinde eğitim alan çocukları, katılım ve karar alma sürecine dahil etti. Kreşindeki parkın yenilenmesi için tasarımlarını sunan minikler, hayallerindeki oyun alanına kendileri karar verecek.

Eşitlikçi yerel yönetim ilkesiyle proje üreten Çankaya Belediyesi, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğüne bağlı Eşitlik ve Farkındalık Bürosu ile 2024-2028 Yerel Eşitlik Eylem Planı (YEEP) çalışmalarını sürdürüyor. "Afet ve İklim Değişikliği", "Eğitim ve Farkındalık", "Katılım", "İstihdam", "Kadın Sağlığı, Cinsel Sağlık ve Bakım Hizmetleri", "Toplumsal Cinsiyet Temelli Kadınlara Yönelik Şiddet" başlıklarını içeren YEEP'in "Katılım" başlığı kapsamında belediye, bu kez çocukları karar alma sürecine dahil ederek kendi yaşam alanlarında söz sahibi olmasını sağladı. Çankaya'yı çocukların gözünden görmeyi ve miniklerin yerel yönetimlere katılım deneyimleri oluşturmasını amaçlayan Çankaya Belediyesi, çocukların kent yaşamının bir parçası olmasına özen gösteriyor.

Çocuk odaklı yerel yönetim anlayışı

Çankaya Belediyesi gündüz bakımevlerinde eğitim alan beş ve altı yaş grubundaki çocuklar, kreşlerindeki parkın yenilenmesi için tasarımlar hazırladı. Hayallerindeki parkı çizen minikler, salıncak ve kaydırığın yanı sıra atlı karıncadan kum ve top havuzuna, dönme dolaptan tramboline, çarpışan arabalardan trene kadar birçok renkli tasarımı kâğıda döktü.

Çankaya Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün destek verdiği projede mühendisler, çocuklarla tasarımları üzerine sohbet ederek not aldılar. Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) belirlediği kurallar doğrultusunda isteklerine en yakın parkı çocuklarla buluşturmak için kolları sıvayan Çankaya Belediyesi, talepler doğrultusunda geliştirdikleri park projesini TSE'ye sunacak. Onaylanan proje ise kısa bir süre içinde hayata geçirilerek çocuklarla buluşacak. ■

Ayrancı Pazar Yeri

her hafta perşembe günü kadınlar için kuruluyor

Çankaya Belediyesi, kadın emeğini görünür kılmak ve kadınların ekonomik olarak güçlenmelerini desteklemek amacıyla “Kadın Emeği Pazarı” kurdu. El emeği ürünlerini stantlarda sergileyen kadınlar her hafta Perşembe günü Ayrancı Pazar Yerinde satış yapacak.

Çankaya Belediyesi, kadınların sosyal hayata ve istihdama eşit katılımını sağlamak amacıyla projeler üretmeye devam ediyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmaları ile “Mor Bayrak” sahibi olan Belediye, Çankaya ilçesinde ikâmet eden ve el emeği ürünler üreten kadınları desteklemek için “Kadın Emeği Pazarı” kurdu. Kadınlar, her hafta kurulan stantlarda ürünlerini satma imkânı bulacak. Stantlar, her hafta perşembe günü 10.00-20.00 saatleri arasında Ayrancı Kapalı Pazar Yerinde ziyaret edilebilecek.

Kadın emeği ile mutlu pazarlar

19 Eylül’de açılışı yapılan pazarda kadınlar, çantadan deri ürünlerine, takıdan, amigurumi oyuncaklara, heykelden tabloya kadar birbirinden çeşitli el emeği göz nuru ürünlerini Başkentlilerle buluşturdu. Satış yapan kadınlar, hem ziyaretçilerin ilgisinden hem de belediyenin kendilerine sağladıkları imkândan duyduğu memnuniyeti dile getirdiler.

Çankaya Belediyesi tarafından kurulan birçok pazarda ürünlerini sattığını söyleyen Handan

Ceyhan, “Yıllardır çok sevdiğim ürünleri satıyorum. Belediyenin bu hizmetinden çok memnunum. Bize böyle bir olanak sağladıkları için çok teşekkür ediyoruz. Her perşembe günü Ayrancı Pazarında el emeği göz nuru ürün almak isteyen bütün Ankaralıları buraya davet ediyoruz” dedi.

Öğrenciler de el emeği ürünlerini satışa sundu

Hacettepe Üniversitesinde son sınıf öğrencisi olan ve aynı zamanda kendi ürünleriyle bütçesine katkı sağlamak isteyen Ela Toku, “Kadınlara yönelik bu destekleyici davranışından dolayı Çankaya Belediyesi bizim kalbimizde bir noktada” sözleriyle projede emeği geçenlere teşekkür etti.

Kadınların satış yaptığı bir pazarda ilk kez stant açtığını ifade eden Görkem Ezgi Göksu ise “İlk

defa katılıyorum. Çok güzel bir olanak bizim için. Sayın Başkanımıza da teşekkür ediyoruz. Pazarı herkesin gelip görmesini istiyoruz çünkü çok güzel el işçiliği ürünler var. Kadınlar, sadece evde yemek ve temizlik yapmak ya da çocuk bakmaktan ibaret olmadıklarını gösterebilecekleri bir mecra buldular, bu açıdan çok mutluyuz” diye konuştu.

120 stantta 120 kadına gelir desteği

Kadın Emeği Pazarı’nda satış yapmak isteyen kadınlar gıda, hazır ve ikinci el ürün dışındaki el emeği ürünleriyle başvurabiliyor. Stant ücretleri sembolik olup yalnızca başvuru yapan kişi kullanabiliyor. 120 stantta 120 kadına gelir desteği verilen Kadın Emeği Pazarı ile ilgili detaylara <https://basvuru.cankaya.bel.tr/etkinlik> adresinden ulaşım sağlanabilir. ■

Çankaya Belediyesi Aile Danışma Merkezi

Tel: (0312) 4588900/3501

Ankara'nın ilk gece kreşi açıldı

Çankaya Belediyesinden 24 saat kreş hizmeti

Çankaya Belediyesi gece mesaisi yapan aileler için gece bakımevi hizmetine başlıyor. İlçede farklı semtlerde hizmet veren 15 gündüz bakımevinin yanı sıra Maltepe'de bulunan Umut Gündüz Bakımevi, aynı zamanda gece bakımevi olarak da hizmet vermeye başladı. Gece bakımevi, pazar günü hariç 19.00-07.00 arasında hizmette... Hizmetten yararlanmak isteyen aileler için başvurular 26 Ağustos'ta başladı.

Çankaya Belediyesi, gece çalışmak zorunda olan aileler için yeni bir hizmet başlatıldı. Gündüz bakımevleriyle; 15 kreşte hafta içi 07.30-17.30 saatleri arasında 2000 çocuğa hizmet veren Çankaya Belediyesi, Maltepe Gündüz Bakımevinde gece bakımevi hizmetine başlayacak. Gece bakımevi 36-72 aylık çocuklar için pazar günleri hariç 19.00-07.00 saatleri arasında hizmette.

Çocuklar kreşe, ebeveynler işe

Çankaya Belediye Başkanı Hüseyin Can Güner'in 31 Mart 2024 Mahalli İdareler Seçimleri kampanyasında duyurduğu proje, gece çalışmak zorunda olan, çocukların bakımını üstlenecek bir aile üyesi olamayan ve bakıcı maliyetini karşılayamayacak olan ailelere destek amacı ile hayata geçirildi. Gece çalışan anne ve babalara hem ekonomik hem de güvenli bir hizmet amaçladıklarını belirten Başkan Güner, "Gece mesaisi yapan ailelerin çocuklarına sağlıklı ve güvenli bir aile ortamı yaratıp ruhsal, sosyal ve fiziksel olarak destek sağlamak önemli bir ihtiyaç haline geldi. Gece çalışmak zorunda olan ancak çocuğunu bırakacak kimsesi veya yeri olmayan

doktor, hemşire, polis, havalimanı personeli gibi çeşitli meslek dallarından ebeveynlerimiz var. Amacımız özellikle kadınların çalışma hayatından kopmadan kariyerlerini sürdürmelerine destek olabilmek. Şu an için Maltepe Umut Gündüz Bakımevimizde vereceğimiz gece bakımevi hizmetimizi ihtiyaca göre artırmayı planlıyoruz" diye konuştu.

Kayıtlar 26 Ağustos'ta başladı

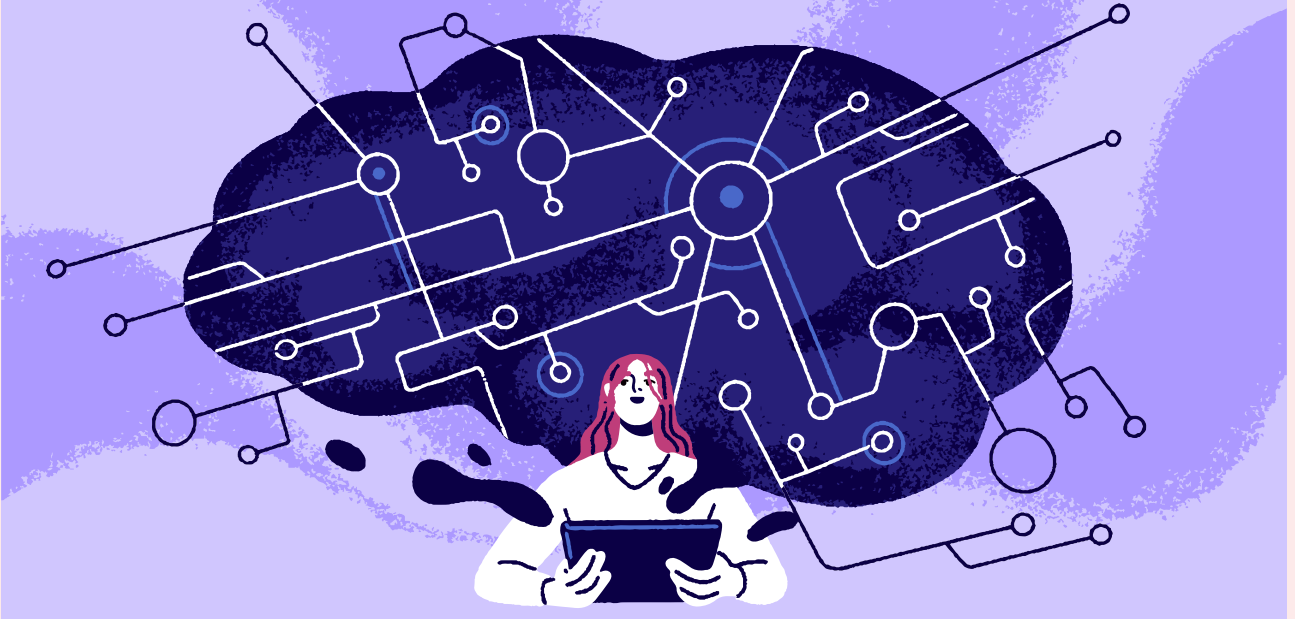
Gece çalışan ailelerin 36-72 aylık çocuklarına, 2024-2025 dönemi için Müjde Sokak No:16 Maltepe/ANKARA adresinde bulunan Umut Gündüz Bakımevinde verilen gece kreşi hizmeti, pazar günü hariç haftanın her günü 19.00-07.00 arasında gerçekleşiyor. Uzun süre gündüz bakımevlerinde görev yapan personellerin yer aldığı gece kreşinde öğretmen, yardımcı öğretmen, hemşire ve güvenlik personeli görev yapıyor.

Gece bakımevinin kayıtları 26 Ağustos 2024 günü başladı. Bilgi almak isteyen aileler, 0 (312) 458-89-00 / 3719-3701 numaralı telefonda bilgi alarak, Çankaya Belediye Başkanlığının Ziya Gökalp Caddesi No:11 A Blok Kat 5 Kızılay adresinde bulunan Kreş Müdürlüğüne başvuruda bulunabilir. ■

DİDE TAYFUR

dide_tayfur@hotmail.com

Hafızanın gücü adına!

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin birçok alanda yarattığı olumsuz etkilerin başında en temel insan haklarından biri olan yaşam hakkının ihlali ve şiddet türlerine maruz bırakılarak hayatın doğal akışının kesintiye uğratılması gelmektedir. Elbette fırsat ve kaynaklara eşit erişememe, her geçen gün daha da ağırlaşan yoksulluk gibi birbirini tetikleyen ya da derinleştiren etkileri de göz ardı edemeyiz.

Yıllardır hak savunucularının önemle dikkat çektikleri konulardan biri toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin, görülme istenmese ya da ilgisiz görölse de birbiriyle bağlantılı pek çok olumsuz etkisinin olduğudur. Çocuklara yönelik şiddetin, ihmal ve istismarın da, kadınların maruz bırakıldığı ihlallerin de, toplu hayvan katliamlarından tutun doğanın talan edilmesine uzanan bütün ihlallerin de beslediği ortak köken, şiddet dili ve cezasızlıkla palazlanan toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yarattığı domino etkisidir.

Şiddetsiz ve ihlallerin gerçekleşmediği bir kentte yaşamının yolu ise, elbette gündelik yaşamın nasıl düzenlendiği ile ilgilidir. İşte bu noktada oklar yerel yönetimleri özellikle de belediyeleri göstermektedir.

Belediyeler çözüm üretme birimleridir

Belediyeleri çözüm üretme birimleri olarak nitelenebilir. Bu açıdan ele aldığımızda çözüm bekleyen her konuda olduğu gibi toplumsal cinsiyet eşitliğinin tesisinde de ciddi

görevleri bulunmaktadır. Gündelik yaşamda toplumsal cinsiyet eşitliğinin hissedilebilir olması ya da eşitsizliğin etkilerinin dalga kıranlarla azaltılması yerelde belediyelerin hayata geçireceği politikalarla mümkündür. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin anaakımlaştırılması için takip edilebilecek birçok rehber, araç ve yöntem bulunmaktadır.

Her ne kadar 20 Mart 2021’de Türkiye İstanbul Sözleşmesi’nden çekilse de sözleşmeyi ilkesel olarak odağa aldığımızda dört temel basamakta şiddete karşı ve eşitliğin sağlanması adına nasıl adımlar atılabileceği tanımlanmaktadır. “Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine neden olan cinsiyetçi tutum ve davranışları değiştirmeyi hedefleyerek şiddeti önlemek; danışma merkezi, sığınak, cinsel şiddet kriz merkezi gibi destek mekanizmalarını kurarak şiddet riski altındaki kadınları korumak; şiddete uğrayan kadın şikâyetten vazgeçse dahi şiddet suçu karşısında faillere gerekli cezaları vermek; ülke çapında kadına yönelik şiddetle mücadele etmek için kurumlar arasında gerekli koordinasyonu kurmak [sözleşmenin](#) dayandığı dört temel ilkeyi oluşturuyor.”

Yukarıdaki ilkeler ışığında belediyeler açısından da şiddet, eşitsizlik ve ayrımcılığa karşı yol haritaları çıkarmak mümkün.

Yerel iktidarlar olan belediyeler adına da eşitlikçi bir kent için ortaya birçok ödev çıkmaktadır. Bu noktada en önemli araçlardan biri yerel eşitlik eylem planlarıdır. Bu planlar sorun ve ihtiyaçların ortaya konması ve yine uygulamada izlenecek yolların nasıl, kimlerle ve ne zaman yapılacağına tanımlanması bakımından öne çıkmaktadırlar. Çankaya Belediyesi de Ağustos ayında meclisinden geçen ve artık uygulamaya koyduğu üçüncü eylem planı ile bu konuda deneyim ve sürekliliğe sahip bir yerel yönetim modeli çizmektedir.

“Afetler ve krizler çağındayız”

Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyinin (CEMR) imzaya açtığı Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartının da 2013 yılında imzacısı olan Çankaya Belediyesinin üçüncü eylem planı, “Afet ve İklim Değişikliği”, “Eğitim ve Farkındalık”, “İstihdam”, “Kadın Sağlığı, Cinsel Sağlık ve Bakım Hizmetleri”, “Katılım”, “Kentsel Hizmetler ve Toplumsal Cinsiyet Temelli Kadınlara Yönelik Şiddet” olmak üzere yedi başlıktan oluşmaktadır. Hazırlık aşamalarının tümü 151 sivil toplum örgütünün bilgi, deneyim ve katılımına açık bir şekilde yürütülmüş ve yine yapılan toplantılara aktif katılım sağlayan 68 örgütün beklenti, talep ve önerileri doğrultusunda oluşturulmuştur. Yerel ve bölgesel ihtiyaçlar nedeniyle altı başlıktan oluşan diğer iki eylem planından farklı olarak kapsamı genişletilerek yedi ana başlıkta toplumsal cinsiyet eşitliği hedef ve faaliyetleri tanımlanmıştır. 16 Şubat 2024’te 19 sivil toplum örgütünün katılımıyla gerçekleşen “Afet Eylem Planı Ön Hazırlık Çalıştayı”nda sivil toplum örgütlerinin görüş, öneri ve beklentileri ile oluşturulan rapor da bu eylem planında yer alan afet başlığındaki hedef ve faaliyetlere eklenmiştir. Hak savunucularının önemle vurguladıkları gibi “afetler ve krizler çağındayız”. İklim değişikliğine ilişkin önlemler alınmazsa bu değişimin krize dönüşeceği ve iklim krizinin etkilerinin daha sert yaşanacağına dair tespitler git gide daha yüksek sesle vurgulanmaktadır. Bu süreci deneyimlerken temiz gıdaya erişmek için çalışılması, derinleşen yoksullukla mücadele edilmesi ve tüm bu başlıklara yönelik önlemler alınırken eşitsizlik ve ayrımcılığa maruz bırakılan grupları hesaba katarak planlama yapılması gerekmektedir.

Bu nedenlerle yukarıda sözü edilen tüm başlıklar aslında yerel eşitlik eylem planlarının kapsaması gereken mevzulardır. Çankaya Belediyesi eşitlik eylem planı da hak temelli mücadele yürüten

sivil toplumun katılımı ile bahsedilen bu konuları içeren bir plan olarak oluşturulmaya çalışılmıştır. Belediye içi katılım süreçlerinin de işletilmesi ve 20 müdürlük ile yapılan masabaşı toplantılarının tamamlanması sonucunda son halini alarak "2024-2028 Yerel Eşitlik Eylem Planı" Çankaya Belediye Meclisinin 05.08.2024 tarih ve 304 numaralı kararı ile onaylanmıştır. Her bir başlığın sonraki Kadın Bültenlerinde derinlemesine ele alınması planlanmaktadır.

Ortak akıl ile hareket etmeye ihtiyacımız var

Şiddete ve ayrımcılığa maruz bırakılan tüm kesimler için oldukça zor zamanlardan geçildiği

gerçeği her an yeni bir örnekle yüzümüze vuruyor. Bu noktada her zamankinden daha fazla kurumsal sahiplenmeye, kurumlar arası işbirliğine ve ortak akıl ile hareket etmeye ihtiyacımız var. Kadın hareketinin eşitlik ve özgürlük mücadele tarihi de bize dayanışma ve kararlılığın getirdiği kazanımları açıkça gösteriyor. Bizler Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü çatısı altında hizmetlerine devam eden Eşitlik ve Farkındalık Bürosu çalışanları olarak "bu kalabalığı" hep hatırlıyor, hafızanın gücünü unutmuyoruz. Kurumsal hafızanın, sürekliliğin ve kararlılığın hepimiz için yaşanılabilir bir kente giden yolda öneminin farkında olarak çalışıyoruz. Hafızamıza sağlık! ■

■ Çizen: **DUYGU SÖNMEZ**

Kuğulu Park'ın tecrübeli güvenliği Yeliz Er kadınlara ilham oluyor

Röportaj: **BURCU KESKİN DEMİRCAN**

Fotoğraflar: **ÇAĞLA GÜRDOĞAN**

Toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarıyla “Mor Bayrak” sahibi olan Çankaya Belediyesi, yönetici kademelerden saha çalışanlarına kadar tüm birimlerindeki kadın personel sayısı ile örnek oluyor. Çankaya Belediyesi personeli Yeliz Er, uzun yıllardır Kuğulu Park'ta güvenlik görevlisi olarak sürdürdüğü mesleğiyle kadınlara ilham oluyor.

Kadınların toplumun her alanında eşit katılımını savunan ve bu alandaki hizmetleriyle adından söz ettiren Çankaya Belediyesi, bünyesindeki kadın personel sayısı ile da örnek oluyor. Çankaya Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü personeli Yeliz Er, uzun yıllardır Kuğulu Park'ta güvenlik görevlisi olarak sürdürdüğü mesleğiyle kadınlara ilham oluyor.

“Çocuklarımı üniformamın ekmeğiyle büyüttüm”

15 yıldır Kuğulu Park'ta güvenlik görevlisi olarak çalışan 46 yaşındaki Yeliz Er, çocukluktan beri hayalinin üniformalı bir meslek yapmak olduğu

söyleyerek, “Ailem polis ya da asker olmam için çok baskı yapmıştı, zaten benim de çocukluk hayalim üniforma giymekti. Ailemin istediği olmadı ama güvenlik görevlisi olmak nasip oldu” dedi.

Kuğulu Park'ın ikinci evi olduğunu dile getiren Yeliz Er, “Burada güvenlik görevlisi Yeliz Er dediğiniz zaman insanlar bir anne, bir evlat, bir hayvansever ve doğasever görüyorlar. Çocuklarımı üniformamın ekmeğiyle büyüttüm. Günlük 12 saat nöbetimiz oluyor. Tabii işimiz gereği tehlikeli durumlar da yaşayabiliyoruz. Kuğulu Park, birçok açıdan prestijli bir park. Eylemler, basın açıklamaları burada olur. Zaman

zaman taşkınlık yapanlar da oluyor. Elimizden geldiği kadar müdahale ediyoruz. Biz görev başındayken cinsiyet, yaş, cinsel kimlik, mezhep ayrımı yapmadan çalışıyoruz. Çünkü bu bölgeye her kültürden ve ülkeden insan geliyor ve biz elimizden geldiğince onlara yardımcı olmaya çalışıyoruz. Yaşadıkları sorunlarda bize gelip Çankaya Belediyesi personeli olduğumuzu öğrendiklerinde güven duyuyorlar ve memnun oluyorlar” diye konuştu.

“Bazı mesleklerin cinsiyeti yoktur”

Yeliz Er, kadın güvenlik görevlisi olarak erkek meslektaşlarıyla aynı şartlarda görev yaptığını ifade ederek, “Bazı mesleklerin cinsiyeti yoktur. Özellikle kolluk gücü sayılan üniformalı mesleklerin cinsiyeti yoktur. Kadının diye olaylarda geriye çekilmiyorum. Hatta çoğu zaman onların müdahale edemediği durumlarda biz müdahale ediyoruz” sözlerini kaydetti.

“Kuğulu Park benim evim gibi”

Kurallara uyulması gerektiğini ancak bazı durumlarda da inisiyatif almak zorunda olduklarını söyleyen Er, kendisini etkileyen bir anısıyla ilgili şunları söyledi: “Bundan 14 sene önce parkta balon satan ve maalesef madde kullanan genç bir arkadaş vardı. Birkaç kere

bölgeden çıkması konusunda bir tartışma yaşandı. Bir gün yine bir şikâyet üzerine o gence müdahale ettik. Arbede çıktı ve kesici bir aletle bana saldırdı. Orada kolumdan yaralandım. Hâlâ da izini taşıyorum. Reflekslerimle ve o günkü cesaretimle onu etkisiz hale getirebildim. Ummadığım bir anda saldırıya uğradım ama üstesinden geldim.”

Kuğulu Park’ta unutamadığı güzel anılar biriktirdiğini de vurgulayan Er, “Geçen yıl doğum günümde görevdeydim. Ailem de kutlamak için aramıştı. Ben telefonda konuşurken ikiz kızı olan ve zaman zaman sohbet ettiğimiz bir hanımefendi de doğum günüm olduğunu duymuş. Çocuklarıyla birlikte bana küçük bir pasta almışlardı ve doğum günümü kutlamışlardı. Üzerinde ‘İyi ki doğdun güvenlik teyze’ yazıyordu ve çok mutlu olmuştum. O zaman bir kez daha anladım ki burası benim evim gibi ve parkın her bir ferdi benim ailem” dedi.

“Çankaya, personeline en yüksek değeri veren belediye”

Yeliz Er, Çankaya Belediyesinde çalıştığı için şanslı olduğunu dile getirerek, “Başka kurumlarda çalışan güvenlik görevlisi arkadaşlarımızla konuştuğumuzda bunu daha iyi anlıyoruz. Biz Çankaya’da çalıştığımız için maçı 2-0 önde götürüyoruz. Personeline insani olarak en yüksek

değeri veren ve sorunlarımızı anlattığımızda karşılık bulabildiğimiz bir kurumda çalışıyoruz. Özellikle erkeklerle fiziksel açıdan eşit koşullarda çalışan bir kadın olarak daha çok efor sarf etmemiz gereken durumlarla karşılaşabiliyoruz. Ama edindiğim tecrübelerle üstesinden gelebiliyorum” şeklinde konuştu.

“Bir kadın olarak üniformamla daha çok saygı görüyorum”

Yaptığı meslekte cinsiyetiyle alakalı ayrımcılığa maruz kalmadığını kaydeden Er, “Ben kadınların güvenlik görevlisi olmasıyla alakalı ‘beceremez’ ya da ‘yapamaz’ gibi bir yorum almadım. Tam tersi çok güzel geri dönüşler aldım. Ben 1.70 boyunda yapılı bir kadıyım. Fiziksel olarak da avantajlıyım. Hem kendime hem cüsseme güveniyorum. Muhakkak bu alanda cinsiyetçiliğe maruz kalan kadınlar vardır ama ben onlardan olmadım. İşim ve kimliğim birbiriyle bütünleşti. Bir kadın olarak üniformamla daha çok saygı gördüğümü düşünüyorum. Korkup geriye doğru adımlamamayı öğrendim. ‘Ben bir kadıyım bunu yapamam’ demeden bir erkeğe göre daha çok çalışıp cesaret gösterdim. Mesleğim ne gerektiriyorsa onu yaptım ve bu yüzden Kuğulu Park’ın annesi, ablası, kardeşi hatta torunu oldum.”

“Mesleğim ne gerektiriyorsa onu yaptım ve bu yüzden Kuğulu Park’ın annesi, ablası, kardeşi hatta torunu oldum.”

“Kadınlar her meslekte var olmalı”

Yeliz Er, bir kadının isteyip de yapamayacağı hiçbir iş olmadığını altını çizerek, “Kadınlar jet kullanıyor, tren kullanıyor, tır kullanıyor. Tornacı ya da boyacı kadınlar var. Üniformalı meslek gruplarına da en çok kadınları yakıştırıyorum. Kadınların her meslek kolunda var olmaları gerektiğini düşünüyorum. Ama korkularının önüne geçip cesaretle gerçekten istemeliler. ‘Ben bunu yaparım’ dedikten sonra yapılamayacak hiçbir iş yoktur. Çoğu kadın erkeklerden daha güzel çalışıyor ve daha başarılı. Mesela işe gitmek için otobüse bindiğim karlı bir sabah, yolda kalan EGO otobüsünü kardan kurtarıp bizi sağ salım gideceğimiz yere ulaştıran bir kadın şofördü. O gün kadınlarla gurur duydum. Ben mesleki olarak cinsiyet ayrımına inanmıyorum. Hangi iş kolunda olursa olsun kadın ya da erkeğin cinsiyet kimliğinin arkasına sığınmaması ya da kimlikleri bahane olarak öne sürmemesi gerektiğini düşünüyorum” dedi. ■

Dünyada seçimlerle dolu geçen 2024 yılı politikadaki kadınlar için nasıl şekilleniyor?

2024, seçimlerle dolu bir yıl olarak öne çıkıyor, ancak kadınların siyasetteki kazanımları şu ana kadar sınırlı kaldı: Cinsiyet eşitliği taahhütleri pek çok ülkede yetersiz; dünya genelinde parlamentolardaki kadın oranı yalnızca yüzde 27 ve uzmanlar, bu düşük temsil oranını demokraside önemli bir açık olarak görüyor.

2024, “demokrasinin en büyük sınavı” olarak tanımlanıyor. Yıl boyunca dünyada milyarlarca vatandaş oy kullandı ve kullanacak. Ancak, siyasette cinsiyet eşitliğine yönelik taahhütler dünya genelinde yetersiz kalmayı sürdürüyor.

Meksika’nın ilk kadın başkanı Claudia Sheinbaum’ın Haziran’daki seçim zaferi ve Kamala Harris’in Amerika Birleşik Devletleri’nin ilk kadın başkanı olma girişimi gibi tarihi anlara tanıklık etsek de pek çok ülkede kadın adayların azlığı hatta hiç olmaması dikkat çekiyor.

Parlamentolardaki tablo da pek farklı değil

Uluslararası Parlamento Birliği’nin (IPU) verilerine göre, 1 Haziran itibarıyla dünya genelinde parlamentodaki kadın oranı ortalama yüzde 26,9... Birleşmiş Milletler’e göre, en yüksek güç pozisyonlarında cinsiyet eşitliğine ulaşmak için 130 yıl daha gerekiyor.

Peki, neden siyasette bu kadar az kadın var, kadınlar neden siyasete girmiyor, bu durum neden önemli ve ne gibi önlemler alınıyor? Hangi ülkeler önde, hangileri geri kalıyor?

Verilere göre, kadınlara genellikle cinsiyet eşitliği, aile ve çocuk bakanlıkları gibi sınırlı görevler veriliyor. Kadınların savunma veya ekonomi gibi alanlarda liderlik ettiğini ise nadiren görüyoruz.

Veriler, son 10 yılda hem hükümetlerde hem de parlamentolarda kadın liderlik rollerinin arttığını gösteriyor, ancak Orta Doğu ve Kuzey Afrika gibi bazı bölgeler hâlâ oldukça geride... Avrupa, kadın politikacıların sayısının en yüksek olduğu bölgeken onu Afrika, Güney Amerika ve Karayipler izliyor. En düşük kadın temsiline sahip olduğu bölgelerse Orta ve Güney Asya ile Avustralya ve Yeni Zelanda dışındaki Pasifik Adaları...

Sri Lanka'da Eylül ayında başkanlık seçimleri yapıldı ve ne yazık ki 38 adayın hiçbirisi kadın değildi, oysa Sri Lanka 1960'ta dünyaya ilk kadın başbakanını, Sirimavo Bandaranaike'yi kazandırmıştı. Yine de Ruanda, Küba ve Nikaragua gibi bazı ülkelerde parlamentolardaki kadın sayısı erkeklerden fazladır. Birleşik Krallık'ta ise Temmuz ayındaki genel seçimlerde kadınlar 650 koltuktan 263'ünü kazanarak yüzde 40 temsil oranına ulaştı.

Dünya genelinde kadınların yalnızca yüzde 23'ü bakanlık görevlerini üstleniyor. Sadece 15 ülkede cinsiyet eşitliğine sahip kabineler mevcut: 10'u Avrupa'da, üçü Latin Amerika'da ve ikisi Sahra Altı Afrika'da. Birleşmiş Milletler'e göre, hükümet düzeyindeki bu yavaş ilerlemeden dolayı kabinelerde cinsiyet eşitliğine 2077'den önce ulaşılması beklenmiyor.

Verilere göre, kadınlara genellikle cinsiyet eşitliği, aile ve çocuk bakanlıkları gibi sınırlı görevler veriliyor. Kadınların savunma veya ekonomi gibi alanlarda liderlik ettiğini ise nadiren görüyoruz. Ancak, Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, 17 Eylül'de Avrupa Birliği'nin en güçlü kurumunu yönetecek yeni ekibini tanıttığında ilk

Claudia Sheinbaum

Kamala Harris

Ursula von der Leyen

kez kadınların önemli pozisyonlarda baskın hale geldiğini gördük. Von der Leyen, iklim, teknoloji, dış ilişkiler ve rekabet gibi önemli alanlara 11 kadın yüksek komiser atadı.

Neden daha fazla kadına ihtiyacımız var?

Kadınların siyasette düşük temsili, toplumun yarısının iktidar pozisyonlarında geri planda kalmasına neden oluyor, bu da demokratik bir açık yaratıyor. Politika bilimcileri, kadınların katılımının hangi konuların gündeme getirileceğini etkilediğini söylüyor; kadınlar genellikle ücretli izin, çocuk bakımı ve aile içi şiddetin cezalandırılması gibi politikaları destekliyor.

Cinsiyet eşitliği aktivistleri, kadınların sayısının artırılmasının olumsuz cinsiyet stereotiplerini kırarak kamuoyunun tutumunu yavaş yavaş değiştirebileceğini ve genç kadınlar arasında siyasi aktivizmi teşvik edecek rol modelleri sağlayabileceğini belirtiyor.

Kadınların siyasete girmesini engelleyen nedenler neler?

Dünya genelinde kadınlar, siyasi ağlara ve finansmana eşit erişim, daha fazla aile sorumluluğu, erkek egemen siyasi kültürler ve cinsiyet stereotipleri gibi birçok engelle karşılaşılıyor. Bu, ayrımcılık, şiddet ve tehditler şeklinde de kendini gösteriyor. Bu durum birçok kadını siyasete girmekten alıkoymuyor. Kadınları meslekleri ile kişisel güvenlikleri arasında seçim yapmaya zorluyor.

Dünya genelinde kadınlar, siyasi ağlara ve finansmana eşit erişim, daha fazla aile sorumluluğu, erkek egemen siyasi kültürler ve cinsiyet stereotipleri gibi birçok engelle karşılaşılıyor.

Kadın katılımını artırmak için neler yapılabilir?

Uluslararası Parlamento Birliğine (IPU) göre, iyi tasarlanmış kotaların benimsenmesi, kadın katılımını artırmada önemli bir rol oynuyor. 130'dan fazla ülke, kadın adayları teşvik etmek için anayasalarını, yasalarını veya parti kurallarını değiştirdi. 2023'te Hindistan'ın üst parlamenter meclisi, kadınlar için alt mecliste ve eyalet meclislerinde yüzde 33 koltuk ayırma sözü verdi.

Seçim sistemlerinin değiştirilmesi de yapısal bir değişim sağlayabilir. Orantılı temsil sistemi, partilerin veya kişilerin aldıkları oy sayısına göre koltuk kazandığı bir sistemdir ve çoğunluk sistemine göre daha fazla kadın politikacıyı sisteme dahil edebilir. Ülke liderleri, cinsiyet eşitliği olan kabineler oluşturarak ve kadınlara farklı politika alanlarında görevler vererek, sorunun çözümünde büyük rol oynayabilirler. ■

Kaynak: Joanna Gill, Ayla Jean Yackley / *Contex News*

Çevrimiçi taciz nedir ve kadınları kamusal tartışmalara ve aktivizme katılım konusunda nasıl etkiler?

Çevrimiçi ortamda sesini yükselten genç kadınlar sık sık, çevrimdışı taciz ve kadın düşmanlığı ile karşılaşmaktadır. Çevrimiçi tacizle ilgili önemli bir yanlış kanı, bunun cinsiyetten bağımsız bir sorun olduğudur, ancak kız çocuklarını ve genç kadınları orantısız şekilde etkilediği bir gerçektir.

“Çevrimiçi taciz, genç kadınların kamusal tartışmalara ve aktivizme katılımını engelleyebilir”

Sırbistan'ın Novi Sad kentinde yaşayan hukukçu ve insan hakları aktivisti Branislava Aradjan, 10 yılı aşkın bir süredir çeşitli sivil toplum kuruluşlarında gençlerin haklarını savunmaya ve güçlendirmeye yönelik yaptığı çalışmalarla biliniyor. Ayrıca kendisi toplumsal cinsiyet eşitliği, savunuculuk, kampanya ve kız çocukları için dijital güvenlik konularına odaklanan bir STK'nın kurucusudur. Kasım 2021'e Avrupa Şiddete Karşı Kadınlar (WAVE) Ağına, Proje ve Gençlik Elçisi Koordinatörü olarak katılan Aradjan, “I am Women/Girl in Cyberspace-Siber Uzayda Kadınım/Kızım” kampanyası gibi önemli hareketlere imza atıyor.

Branislava Aradjan, bu yaz Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformunun 30. yıl dönümüne hazırlık amacıyla düzenlenen ikinci gençlik ve ergen diyaloguna katıldı. Etkinlikte genç kadın ve kızların öğrenme, bilgiye erişme ve akranlarıyla bağlantı kurma amacıyla teknolojiyi kullanırken çevrimiçi şiddet ve zararlı stereotiplere giderek daha fazla maruz kaldıklarının altını çizdi.

Branislava Aradjan

Avrupa Şiddete Karşı Kadınlar (WAVE) Ağı,
Proje ve Gençlik Elçisi Koordinatörü

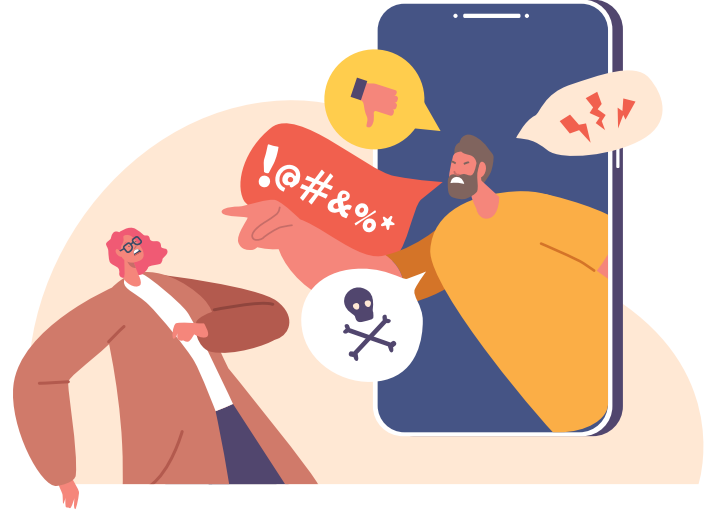

İşte Branislava Aradjan'nın kadınları kamusal tartışmalara ve aktivizme katılım konusunda derinden etkileyen çevrimiçi taciz konusundaki bu önemli konuşmasından bazı bölümler:

“Çevrimiçi taciz cinsiyetten bağımsız değildir”

“Dijital alanlar, öğrenme için güçlü araçlardır ve genç kadınların fikirlerini dile getirmeleri ve benzer düşünen kişilerle bağlantı kurmaları için bir platform yaratabilirler. Sosyal medya üreme hakları, iklim değişikliği ve göç gibi hayati konularda tartışmalara olanak sağlamakta ve eyleme geçilmesi gerektiğinde hızlı şekilde aksiyon almaya yardımcı olarak sosyal seferberliği kolaylaştırmaktadır. Bununla birlikte, bu alanlar düşmanca davranışlara alan açarak tehlikeli olabileceğinden önemli riskleri de beraberinde getirmektedir. Çevrimiçi ortamda sesini yükselten genç kadınlar sık sık, çevrimdışı taciz ve kadın düşmanlığı ile karşılaşmaktadır.

Çevrimiçi tacizle ilgili önemli bir yanlış kanı, bunun cinsiyetten bağımsız bir sorun olduğudur, ancak kız çocuklarını ve genç

kadınları orantısız şekilde etkilediği bir gerçektir. Küresel bir araştırmaya katılan kızların yüzde 58'inin çevrimiçi şiddete maruz kaldığı tespit edilmiştir ve veriler Avrupa'da 18-29 yaş arası genç kadınların özellikle risk altında olduğunu göstermektedir. Bir başka yanlış kanı da çevrimiçi şiddetin tek seferlik bir olay olarak görülmesidir; oysa gerçekte bu, genellikle gerçek hayatta başlayan ve dijital araçlarla güçlendirilen bir istismar sürekliliğidir. Bu durum, kadınlara yönelik toplumsal cinsiyete dayalı sistemik ayrımcılık ve eşitsizlikten kaynaklanan çevrimiçi ve çevrimdışı şiddet biçimleri arasındaki derin bağlantıyı vurgulamaktadır.

“Çevrimiçi şiddetin tanınması ve sona erdirilmesinde farklı aktörlerin rolü vardır”

Okullar ve eğitim sistemleri, dijital okuryazarlık eğitimi vererek ve güvenli bir dijital öğrenme ortamı yaratarak çok önemli bir rol oynayabilir. Müfredat, siber zorbalığın tanınması ve bununla mücadele edilmesi, dijital ayak izinin yönetilmesi ve çevrimiçi gizliliğin korunması gibi konuları kapsamalıdır. Ayrıca, eğitim sistemleri eleştirel düşünmeyi teşvik etmeli ve gençleri çevrimiçi içerikle sorumlu şekilde etkileşim kurmaları için güçlendirmelidir. Okullar, özellikle genç kızlar için çevrimiçi riskler ve siber güvenlik konusunda farkındalık yaratmak üzere ebeveynlerle iş birliği yapmalıdır.

“Kadınlar birbirlerini destekliyor, başa çıkma stratejilerini paylaşıyor”

Geçtiğimiz 10 yıl boyunca bir gençlik aktivisti olarak, çevrimiçi tacizin genç kadınların kamusal tartışmalara ve aktivizme katılımını nasıl engellediğine, hatta onları çevrimiçi katılımı da gerektiren insan hakları kariyerinden nasıl vazgeçirdiğine tanık oldum. Çevrimiçi şiddet korkusu ve deneyimi genellikle otosansüre, belirli konularda sessizliğe veya çevrimiçi katılımın azalmasına yol açarak önemli sesleri kamusal

söylemin dışında bırakıyor. Bununla birlikte, tacizle yüzleşmek, genç kadınların birbirlerini desteklemek, başa çıkma stratejilerini paylaşmak ve kamusal alanı geri kazanmak için bir araya geldikleri bağlantıları ve destek ağlarını da geliştirebilir.

“Pandemi dijital dünyadaki eşitsizlikleri açığa çıkardı”

Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformunun 30. yıl dönümüne yaklaşırken, eğitimde toplumsal cinsiyet uçurumlarının kapatılmasında önemli ilerlemeler kaydedilmiş olsa da pandemi kaynaklı dijital öğrenmeye geçişin toplumsal cinsiyete dayalı dijital uçurumu ve kadınlar ile kız çocukları için teknolojiye erişimdeki eşitsizlikleri ortaya çıkardığı açıktır. Genç kadınlara güvenli bir dijital öğrenme ortamı yaratmak için çok sektörlü bir yaklaşım ve toplumsal cinsiyet analizi şarttır. Bu, politika ve yasal eksikliklerin ele alınmasını ve kadınlara ve kız çocuklarına yönelik çevrimiçi şiddeti önlemek ve ele almak için dijital çözümler geliştirmeyi içerir. Ayrıca, yapay zekânın artan rolü ve çevrimiçi güvenlik üzerindeki potansiyel etkisiyle, yapay zekâ kullanımının etik, şeffaf, hesap verebilir ve toplumsal cinsiyet önyargılarından arınmış olmasını sağlamak çok önemlidir.” ■

Kaynak: BM Kadın Birimi

Facebook COO'su Sheryl Sandberg ve Wharton profesörü Adam Grant'ın bir New York Times makalesinde belirttiği gibi, ofisteki angarya işleri yapmak daha çok kadınlardan bekleniyor, bunun için takdir edilmiyorlar ve yapmayı reddettiklerinde tepki çekiyorlar.

“Ofisteki Ev İşleri” kadınları nasıl engelliyor ve “hayır” diyebilmenin gücü

DEBORAH M. KOLB VE JESSICA L. PORTER | HBR

Çoğu zaman kadınlar, istendiğinde diğerlerine yardım eden kişilerdir; toplantıları planlar, notları alır ve Rosabeth Moss Kanter'in ölümsüz ifadesiyle diğer “ofis ev işlerini” üstlenirler. Bu nankör ama gerekli görevler, kuruluşun çarklarının dönmesini sağlar. Facebook COO'su Sheryl Sandberg ve Wharton profesörü Adam Grant'ın bir New York Times makalesinde belirttiği gibi, bu işleri yapmak daha çok kadınlardan bekleniyor, bunun için takdir edilmiyorlar ve yapmayı reddettiklerinde tepki çekiyorlar. Sandberg ve Grant, profesörler Madeline Heilman, Joan C. Williams ve Joyce K. Fletcher tarafından yapılan farklı çalışmalara atıfta bulunarak, “Bir kadın bir iş arkadaşına yardım etmeyi reddettiğinde, insanlar onu daha az seviyor ve kariyeri zarar görüyor” diye yazdı: “Ancak bir erkek “hayır” dediğinde hiçbir tepkiyle karşılaşmıyor. Yardım etmeyen bir erkekse ‘meşguldür’; kadınsa ‘bencildir.’”

Ofisteki “ev işleri” genellikle görünmezdir, bu nedenle ekip için değeri yeterince anlaşılmaz. Bazı örnekler:

- Not almak
- Konferans odasını hazırlamak
- Herkesi konferans salonuna almak
- Etkinlik planlamak
- Doğum günü, emeklilik, bebek doğumu gibi önemli günler için hediye satın almak
- Öğle yemeği siparişi vermek
- Alt düzey çalışanları organize etmek
- Mentorluk yapmak
- Gelir veya temel iş hedefleriyle bağlantılı olmayan komitelerde görev almak
- Daha az değerli müşterilerle ilgilenmek
- İK'ya ait görevleri yapmak
- Rutin işlerli ele almak
- Ofis dışı etkinlikleri düzenlenmek
- Görev listesi tutmak

Bu tür işler kadınların daha üst düzey liderlik rollerine yükselmesinin önündeki gizli engellerden biridir. İşte bu konuda işinize yarayacak dört strateji:

- **Yardım talebini bir müzakereye dönüştürün.** İşvereni, proje yöneticisi X'ten ailevi sorunları olan ve işini yaparken yardıma

ihtiyaç duyan bir yöneticiye destek olmasını istedi. Kısacası “müdür vekili” olmasını... X bu talebi bir terfiye dönüştürmek için pazarlık etti: Yardım süresi sona erdikten ve yönetici işine döndükten sonra “direktör” rolüne atanması koşuluyla yardım etmeyi kabul etti.

- **Katkınızın maliyetini belirleyin.** Yardım bedava bir şey değildir. Sadece günlük işinizden zaman çalmakla kalmaz, aynı zamanda sağlığınıza ve ailenize de zarar verebilir. Bir STK'da program lideri olan Y, müdürü tarafından, iş yükünü yönetmekte zorlanan bir iş arkadaşına yardım etmesi istendiğinde bunu kabul etti. Ancak meslektaşına yardım etmek için gereken ek zamanı hesaba kattığında, orantılı saatlik ücreti önemli ölçüde düştü. Bu durumu yöneticisine anlattı. Böylece, yardım etmeye devam edebilmek için daha fazla kaynak için pazarlık yapabildi.
- **Yardımanızın değerini gösterin.** Çalışmalar kadınların, yaptıkları işin değerini göstererek, yardım çalışmalarını işlerinin genişletilmiş versiyonuna nasıl başarılı şekilde dahil ettiğini gösteriyor. Bir iletişim müdürü olan A'nın yaptığı da buydu. Başlangıçta başka bir bölüme bir kamu müşterisi konusunda yardımcı olduktan ve önemli bir ilişkiyi

Talep, kahve almak ya da ofis partisini planlamak gibi, profesyonel olmaktan çok kişiselle karşılıklılık ilkesini göz önünde bulundurun: Ben bunu yaparsam siz ne yapacaksınız?

kurtardıktan sonra, diğer bölüm ondan “düzeltme” yardımı istemeye devam etti. Sorun çözücü olarak görülme hoşuna gitse de bu şekilde kendi işine devam edemeyeceğini biliyordu. Yaptığı işin değerini diğer bölüme göstererek, yaptığı düzeltme işini, orantılı bir unvan ve zamla genişletilmiş yeni bir role dönüştürmek için pazarlık yaptı.

- **Eğer talep profesyonel olmaktan çok kişiselle, karşılıklılık ilkesini göz önünde bulundurun.** Yukarıdaki örneklerde, yardım etmek kuruma fayda sağlamıştır. Ancak kahve almak ve ofis partisini planlamak daha kişiseldir. Bu tür talepleri müzakere ederken karşılık isteyin: Ben bunu yaparsam siz ne yapacaksınız? Kıdemli bir lider olan B, “Bugün ben yapacağım ve bir dahaki sefere sıra sende

olacak” şartıyla kahve alıyordu. Diğer kişiye de bunu hatırlatıyordu.

Yardıminizin koşullarını müzakere etmek hem sizin için hem de kuruluşunuz için iyidir. Koşulsuz yardım ettiğinizde, insanlar sizden bunu yapmaya devam etmenizi bekler. Yardıminizin koşullarını müzakere ettiğinizde, bazen bu sizin için küçük bir kazanç olabilir. Çalışmalarımızda da gördüğümüz gibi, bu küçük kazançlar birikerek daha büyük kazanımlara dönüşebilir. Sandberg ve Grant, “hiçbir iyilik cezasız kalmaz” sözünün her zaman geçerli olmadığını belirtiyor. Ancak bunun için kadınların yaptıkları yardıma değer vermeleri; bu çalışmalarının kabul görmesi ve ödüllendirilmesi için pazarlık yapmaları gerekir. ■

Kaynak: hbr.org

İklim değişikliği ve açlıkla mücadele çözümleri için kadınlar ne diyor?

Kadınlar, iklim değişikliği ve açlıktan orantısız şekilde etkileniyor. Genellikle daha az gıda tüketiyor ve daha az gıda üretiyorlar. Ancak iklim değişikliği, kadınların gıda üretimini ve gelirlerini etkilediğinde, bu durum erkekler ve çocuklar için de daha az gıda anlamına geliyor. Kadınların sesinin acilen iklim krizi ve adaptasyon stratejilerine dahil edilmesi gerekiyor.

Nijer'in en yoksul bölgelerinden biri olan Diffa'da, iklim değişikliği sık sık kuraklık ve sel olaylarına neden oluyor. Bu da ciddi gıda güvensizliği ve yetersiz beslenme sorunları yaratıyor. Fakat cinsiyet eşitsizliğine rağmen, Diffa'daki topluluklar kadınların liderliğinde iklim uyumunun nasıl güçlendiğini gördü.

Küçük ölçekli kadın çiftçiler, yeni olanaklar yaratmak için bir araya geldi. Yerel sivil toplum ve yardım kuruluşlarının desteğiyle iklim değişikliği konusunda eğitim aldılar. Yağmur suyunu toplama ve koruma yolları buldular, ayrıca yağmur beklendiğinde zamanları belirleyip darı, bamya ve yerfıstığı ekimlerini planladılar.

Kötü hava koşullarına karşı tasarruf yaptılar ve yerel yönetimi yeni kuyu açmaya ikna ettiler. Bugün, yerel yönetimlerin senaryo planlaması ve harcama kararlarında söz sahibi oldular. Bu sayede hayatları ve toplulukları iklim değişikliği ve açlık riskinden daha az etkilenir hale geldi.

Bu hikâyenin genel bir örnek haline gelmesi için, kadınlar tarafından geliştirilmiş yerel iklim ve gıda güvenliği stratejilerini ölçeklendirip genişletmeye acil ihtiyacımız var.

İklim krizi, açlık ve cinsiyet eşitsizliği arasındaki ilişki

Yeni araştırmalar, aşırı hava koşulları, açlık ve cinsiyet eşitsizliği arasındaki tehlikeli bağlantıları ortaya koyuyor. Uganda'daki mültecilerden Nepal'deki depremzedelere veya Honduras'taki kuraklık mağdurlarına kadar kadınlar, aşırı hava olayları sırasında erkeklerden daha az yemek yiyor, daha az gıda üretiyor ve daha fazla ölüm riski taşıyorlar.

Kadınlar, afet planlamasında sürekli olarak düşük bir temsile sahipler ve ihtiyaçlarıyla ilgili sorularına erkeklere oranla daha az yanıt buluyorlar. Senaryo planlamasında yer almadıkları için, iklim bilgisi, destek ve finansman fırsatlarına erişimleri kısıtlanıyor.

Dünya, iklim değişikliği ile başa çıkma ve uzun vadeli dayanıklılık kazanma konusunda çok az yatırım yapıyor. İklim krizine karşı yapılan planlamalar, giderek daha sık yaşanan aşırı hava olaylarını anlık olaylar olarak ele alıyor. Oysa araştırmalar, her bir aşırı hava olayının insanların gıda güvenliğini beş yıl boyunca etkileyebileceğini gösteriyor.

Kadın çiftçiler, sürdürülebilir geleceklerini inşa etmek için öncülük ettiklerinde hikâye değişiyor

Kuzey Vietnam'da kadın çiftçiler, kuraklığa dayanıklı bitkilere geçiş yapmak için tohum paylaşıyor, mısır ve yerfıstığı üretimini döngü haline yaparak toprağı yeniliyor ve yerel bitkileri gübre olarak kullanıyorlar.

Zimbabve'de, kadınlar kuraklık nedeniyle eski kuyuları kuruyunca yeni su toplama araçları inşa etmek için örgütlendiler. Bu kadınlardan biri, "Hayvanlarımız artık su bulmak için beş kilometreden fazla yol almak zorunda değil" diyor. "Artık iyi besleniyoruz ve fazla sebzeleri satıp köyümüzdeki kredi ve tasarruflar için para kazanıyoruz."

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütüne göre, küresel gıda sistemleri erkek ve kadınlara eşit davranırsa, dünyada 45 milyon daha az aç insan olacak.

Küresel gıda sistemleri eşit davranırsa...

Kalıcı açlığı ortadan kaldırmak için büyümeye odaklı politikalardan, eşitlik ve sürdürülebilirliği önceliklendiren politikalara geçiş yapmak gerekiyor. Gayri safı yurtiçi hasılası artan ama eşitsizliğin yüksek olduğu ekonomilerde açlık artıyor. Dünya genelinde 57 ekonomide hem GSYİH artıyor hem de açlık...

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütüne (FAO) göre, küresel gıda sistemleri erkek ve kadınlara eşit davranırsa, dünyada 45 milyon daha az aç insan olacak. Araştırmalar, kapsayıcı yerel senaryo planlaması için harcanan her 1 dolara karşılık 4 dolar tasarruf sağlandığını ve

kadınların daha iyi ve hızlı yanıtlar geliştirdiğini gösteriyor.

Malavi’de, kadınların yerel tasarruf gruplarında yetkinlik kazanmalarına ve yerel afet planlamasında temsil edilmelerine yardımcı olan her 1 dolar, 29 dolara dönüşüyor. Filipinler ve dokuz başka ülkede kadın liderliğindeki organizasyonlar, iklim ve diğer krizlere etkili şekilde yanıt verebilen yerel platformlar oluşturuyor.

Kadınlar, iklim değişikliği ve açlıkla ilgili en büyük sorunların gıda güvensizliği, temiz su eksikliği, kuraklık, çatışma ve zararlılar olduğunu belirtiyorlar.

Dünya, kadınların sesini duymalı

Timor-Leste’de kadınlar birleşerek köy afet planlama komitelerinde yer alıyorlar. Gıda kaynaklarını ve önemli aile belgelerini sel hasarından koruyor, hazırlık fonlarında tasarruf yapıyor ve aşırı hava tahminlerinde bilgiyi paylaşıyorlar. Bir kadın, “Geçmişte erkekler şef ve parlamento üyesiydi, biz kadınlar mutfakta kalmalıydık” diyor. “Artık kendi girişimimizle bu grubu oluşturduk. Yardım veya uçak ya da araba istemiyoruz; sesimizin duyulmasını istiyoruz.”

Kadınlar, iklim değişikliği ve açlıkla ilgili en büyük sorunların gıda güvensizliği, temiz su eksikliği, kuraklık, çatışma ve zararlılar olduğunu belirtiyorlar. Planlamacıların büyük verileri incelemekle, geribildirim toplamakla veya topluluk katılımını sağlamakla yetinmeleri yeterli değil. Dayanıklılığı artırmak, sürdürülebilir yerel ve ulusal planlamaya iklim adaptasyonunu entegre etmeyi gerektiriyor. Ayrıca, kriz ve yanıt süreçlerinde gerçek deneyime sahip kadınların görüşlerini almak ve dinlemek de büyük önem taşıyor. ■

Kaynak: Dünya Ekonomik Forumu

Türkiye'deki sivil toplum örgütleri, cinsiyete duyarlı iklim eylemi ve afet yönetimi konusunda bir araya geliyor

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi tarafından Avrupa Birliği'nin mali desteği ile yürütülen "Cinsiyet Eşitliği için Güçlü Sivil Alan" projesi kapsamında gerçekleştirilen "Cinsiyet, İklim Değişikliği ve Afetler" eğitimi, sivil toplum kuruluşlarının savunuculuk çabalarına destek vermeyi hedefliyor.

İklim değişikliği, kırılgan bölgelerde sosyal, siyasi ve ekonomik gerilimleri artıran bir tehdit unsuru olarak karşımıza çıkıyor. Dünyamız, sel, siklon, sıcak hava dalgaları ve orman yangınları gibi yoğunlaşan iklim olaylarıyla mücadele ediyor; bu olaylar ani ve yıkıcı felaket riskini yükseltiyor. Bu durum, toplulukların dayanıklılığını zayıflatıyor ve özellikle savunmasız koşullarla birleştğinde yıkıcı sonuçlar doğuruyor.

Kadınlar, kızlar, çocuklar ve eşitsizliklerden etkilenen diğer gruplar, bu süreçten orantısız şekilde zarar görüyor ve hayatları, sağlıkları ve güvenlikleri konusunda büyük zorluklarla karşılaşılıyor.

İklim değişikliği sadece çevresel bir sorun değil

Feminist bir perspektiften bakıldığında, iklim değişikliği sadece çevresel bir sorun değil, aynı zamanda bir sosyal adalet meselesidir ve cinsiyet eşitsizliklerini derinleştirir. Sivil toplum kuruluşları (STK'lar), kadınların seslerinin ve deneyimlerinin iklim eylemlerine dahil edilmesinde önemli bir rol oynuyor ve kadınların ve kız çocuklarının özel ihtiyaçlarına yönelik cinsiyet duyarlı politikaların savunuculuğunu yapıyor.

Cinsiyet eşitliği açısından iklim ve afet risk azaltma konularında acil eylemin önemini vurgulamak

Günçe Çetin

Kadın Dayanışma Vakfı, katılımcı

“İklim değişikliği ve afetler bağlamında cinsiyete dayalı eşitsizlikleri değerlendirmek, kadınlar, kızlar ve LGBTİ+ bireylerin maruz kaldığı şiddeti anlama kapasitemi artırdı. Cinsiyete dayalı şiddet çok geniş bir konu ve hak savunucularının, son doğal felaketlerin kesişimsel gruplar üzerindeki etkisini anlaması kritik önemdedir.”

için Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Türkiye Ofisi, STK'lara yönelik bir kapasite geliştirme programı oluşturdu. “Cinsiyet, İklim Değişikliği ve Afetler” programı, STK'ların iklim değişikliği ve afet yönetiminde cinsiyet perspektiflerini entegre etme yeteneklerini artırmayı hedefliyor. İlk eğitim, Aralık 2023'te Türkiye genelinden 28 STK üyesinin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirilmişti. İkinci eğitim ise, bu yaz İzmir'de, kadın STK'ları ve gençlik

liderliğindeki organizasyonlar da dahil olmak üzere 28 STK üyesinin katılımıyla başarılı şekilde tamamlandı.

Kadınlar deneyimlerini paylaştı

Üç gün süren eğitim, cinsiyet perspektifinden iklim değişikliği ve afet risk azaltma ile ilgili uluslararası çerçeveler ve ulusal mevzuat

İzmir, Türkiye'deki “Cinsiyet, İklim Değişikliği ve Afetler” eğitimine katılan sivil toplum kuruluşları temsilcileri.

Fotoğraf: BM Kadın Birimi / Ebru Demirel

Çisem Şendeniz

Gola Kültür, Sanat ve Ekoloji Derneği, katılımcı

"Cinsiyet eşitliği perspektifinden afet risk azaltma ve yönetimine odaklanan üç günlük eğitimi tamamladık. Hepimiz aynı fırtınayla karşılaşabiliriz ama aynı gemide değiliz. İklim adaletine ulaşmak, sadece bireysel çabalar değil, kolektif ve kapsayıcı yaklaşımlar gerektiriyor. Cinsiyet eşitliğini ana akıma alarak, afet risk azaltma ve yönetim süreçlerini daha adil ve etkili hale getirebiliriz. Bu perspektifle, daha dayanıklı toplumlar inşa etmek ve iklim krizinin etkilerini azaltmak için birlikte çalışmalıyız. Adalet ve eşitlik ilkelerine bağlı kalarak, iklim değişikliği karşısında daha güçlü ve dayanıklı bir dünya yaratabiliriz."

hakkında önemli bilgiler sundu. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi danışmanları, avukat Özlem Altıparmak ve cinsiyet uzmanı Zehra Tosun'un liderliğinde gerçekleştirilen eğitimlerde, STK'ların savunuculuk ve izleme süreçlerine nasıl etkili şekilde katılabilecekleri ele alındı. Katılımcılar, iklim değişikliği ve afet riskleri bağlamında cinsiyet perspektiflerini nasıl entegre edebileceklerine dair değerli bilgiler edindi.

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Ebru Ağduk, "Bu eğitim programını, sivil toplum ortaklarımızın

ve aktivistlerin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdik. Danışmalarımız sırasında, felaketlerin kadınların ve kızların hayatlarını nasıl olumsuz etkilediğine dair deneyimlerini paylaştılar. Bu program aracılığıyla, sivil toplum kuruluşları, iklim eylemi, kriz yanıtı ve afet risk azaltma konularında cinsiyet duyarlı beceriler ve bilgiyle donatılmaktadır" dedi ve programın, sivil toplum kuruluşlarının iklim eylemi, kriz yanıtı ve afet risk azaltma konusundaki savunuculuk çabalarını sürdürmelerine destek olmaya devam edeceğini ekledi. ■

**İklim
değişikliği
sadece çevresel
bir sorun değil,
aynı
zamanda bir
sosyal adalet
meselesidir.**

Toplu taşıma araçlarında kaydedilen cinsel suçlar neden hâlâ küçümsenip normalleştiriliyor?

Britanya Ulaşım Polisinin 2024 yılında yayınladığı rapor, toplu taşımada kadınlara yönelik kaydedilen cinsel suçlarda geçen yıla göre yüzde 10'luk bir artış olduğunu gösteriyor. Rapora göre bu artış, toplu taşıma araçlarında cinsel suçların artmasından ziyade daha fazla kadının yaşadıklarını bildirmesinden kaynaklanıyor olabilir. Ancak yine de sayılar, toplu taşıma araçlarında gerçekleşen cinsel suçların yalnızca bir kısmını yansıtıyor.

Geçtiğimiz yıl İngiliz Ulaştırma Polisi tarafından 2000 kişi üzerinde yapılan bir anket, kadınların üçte birinden fazlasının işe gidip gelirken cinsel taciz ya da cinsel suç mağduru olduğunu ortaya koymuştur. Bu oran yıllık raporlarındaki istatistiklerle uyuşmuyor çünkü pek çok kadın yaşadıklarını bildirmiyor. Birçoğu başlarına gelenlerden korkuyor ya da utanıyor.

Bazı durumlarda bu utanç hissi, kadınların toplu taşıma araçlarındaki cinsel suç deneyimlerinin

düzenli olarak tartışılmamasından ve ciddiye alınmamasından kaynaklanıyor. Bunlar arasında toplu taşımada teşhire ya da kadınların göreceği şekilde müstehcen görüntüler açmak olarak tanımlanan "siber teşhir"e maruz kalmak yer alıyor.

Ancak bu gibi terimler sorunlara neden olmakta, mağdurların travmatik deneyimlerini önemsizleştirmeye, normalleştirmeye ve kadınların bunları bildirmemeleri gerektiği hissine kapılmalarına hizmet edebilmektedirler.

Uygunsuz teşhir tehdidi

Bu suç genelde, kişinin kasıtlı olarak cinsel organlarını karşı tarafta kaygı ve sıkıntıya neden olmak amacıyla teşhir etmesiyle gerçekleşir. Bu yaygın bir cinsel suçtur ve genellikle erkekler tarafından kadınlara ve kız çocuklarına karşı işlenir. Ancak bugüne kadar genellikle önemli bir etkiye sahip olabilecek bir suçtan ziyade bir hastalık, geçiştirilecek ve gülünüp geçilecek bir şey olarak görülmüştür.

Mağdurlar, maruz kaldıkları güvenlik tehdidini yönetme konusunda hızlı kararlar vermek

zorunda kalırlar. Faille herhangi bir etkileşimden kaçınıp kaçınamayacaklarını ve takip edilmeden toplu taşıma araçlarından güvenli şekilde çıkıp çıkamayacaklarını düşünmeleri gerekir.

Bu uygunsuz teşhir deneyimlerinin mağdurlar üzerinde kalıcı psikolojik etkileri olabilir. Bazı kadınlar davranışlarını değiştirebilir ve suçun işlendiği kamusal alanlardan kaçınmaya çalışabilir.

Araştırmalar, teşhire maruz kalan kadınların yaşadıkları olayı unutamadıklarını ve yıllar sonra bile hatırladıklarını gösteriyor. Aynı otobüse veya metroya yeniden binmek zorunda kalmak, bu travmayı tekrar yaşamalarına neden olabiliyor.

“Siber Teşhir”

Siber teşhir, müstehcen görüntülerin korku, sıkıntı veya utanç yaratmak ya da cinsel haz almak amacıyla gösterilmesi ya da kişiye gönderilmesi anlamına geliyor. Siber teşhir artık cezai bir suçtur. Ancak giderek normalleşmekte ve pek çok mağdur bildirimde bulunmamayı tercih etmektedir.

Toplu taşıma araçlarındaki siber teşhir suçu hakkında henüz resmi veriler mevcut değildir çünkü bu çok yeni bir suçtur. Ancak toplu taşıma araçlarında düzenli olarak işlendiğini gösteren kanıtlar var. Mağdurlar, kendileriyle aynı toplu taşıma aracında bulunan birinden Airdrop veya Bluetooth aracılığıyla müstehcen bir görüntü alabilmektedir. Bu teknoloji, telefonları aynı bölgede bulunan kişiler arasında, görüntülerin tanındık olmalarına gerek kalmadan gönderilmesine olanak sağlamaktadır.

Mağdurların ifadeleri, failin muhtemelen

kendilerine yakın bir yerde oturduğunu bildikleri için bunun neden olduğu korku seviyelerini göstermektedir.

Mağdurlar, failerin muhtemelen yakınlarında oturduğu düşüncesiyle korku yaşıyor. Failin, toplu taşıma aracından inerken kendilerini takip edip etmeyeceğini bilmiyorlar ve her yeni yolculukta bu travmayı yeniden yaşamak zorunda kalıyorlar.

Toplu taşımayı daha güvenli hale getirmek

Son veriler, kadınların toplu taşıma araçlarını kullanırken endişe duymak için pek çok nedeni olduğunu göstermektedir. Kendilerini daha güvende hissetmek için ne gibi önlemler alınması gerektiği konusunda en iyi fikri yine kadınlar sunacaktır. Bu nedenle ulaşımı ve buna dair politikaları belirleyenlerin bir önleme planı oluştururken kadınlara danışmaları son derece önemlidir.

Ancak bu sorun yalnızca tren ve otobüslerle sınırlı değil. Kadınlara ve kız çocuklarına karşı işlenen tüm erkek şiddeti, erkeklerin kadınlardan üstün olduğu görüşünden etkilenmektedir. Eğitimin bu konuyu ele alması, kadınların toplu taşıma sisteminde kendilerini daha güvende hissetmeleri için anahtar olabilir.

Ancak bu sorun sadece metro ve otobüslerle sınırlı değildir. Kadınlara ve kız çocuklarına karşı uygulanan tüm erkek şiddeti, kadın düşmanlığından ve kadınların erkeklerden daha aşağı olduğu fikrinden doğmaktadır. Bunu eğitim yoluyla ele almak, toplu taşıma sisteminde kendini güvensiz hisseden kadınların sayısını azaltmanın anahtarıdır. ■

Kaynak: Jennifer Grant/*The Conversation*

FEMİNİST PORTR

İlk siyahi kadın aktivist

Sojourner Truth

Sojourner Truth, 1797 yılında New York eyaletinde dünyaya geldi, ismi Isabella Baumfree'di. Hollandalı bir köle sahibinin mülkü olarak doğan Truth, genç yaşta farklı ailelerin kölesi olarak defalarca satıldı, hayatının önemli bir kısmını köle olarak geçirdi. Çocukluğunda Felemenkçe konuşan Truth, ilerleyen yıllarda İngilizce öğrendi. O dönemde kölelerin eğitim hakkı olmadığı için, Sojourner Truth hiçbir resmi eğitim almadı ve okuma-yazma öğrenemedi.

Sojourner Truth, Amerikan tarihinde köleliğe karşı ve kadın hakları için mücadele eden en etkili figürlerden biri olarak tanınır. Hem siyah bir kadın hem de bir köle olarak, hayatı boyunca maruz kaldığı baskılara karşı verdiği direniş ve aktivizmi, tarihe damgasını vurmuştur. 19. yüzyılın kölelik karşıtı ve feminist hareketlerinde aktif olarak rol almış olan Truth, konuşmaları, yazıları ve cesur duruşuyla birçok insanın zihninde ve yüreğinde iz bırakmıştır.

Kölelik yılları boyunca, fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kalan Truth, 1827’de köleliğin New York’ta resmi olarak kaldırılmasından bir yıl önce, sahibinden kaçarak özgürlüğüne kavuştu. Ancak bu süreçte, kaçışının hemen ardından oğlu Peter, köle olarak bir başka aileye satılmıştı. Truth, oğlunun özgürlüğünü kazanmak için hukuk mücadelesi verdi ve New York’ta siyah bir kadın olarak beyaz bir adama karşı açtığı davayı kazanarak oğlunu geri aldı. Bu, Amerika’da siyahi bir kadının beyaz bir adam karşısında kazandığı bilinen ilk dava olarak tarihe geçti.

Adaletin, özgürlüğün ve hakikatin peşinde...

1843’te, derin bir dini deneyim yaşayan Isabella Baumfree, ismini Sojourner (Misafir) Truth (Hakikat) olarak değiştirdi. Bu isim, hayatının geri kalanını adaletin, özgürlüğün ve hakikatin peşinde bir gezgin olarak geçireceği anlamını taşıyordu.

Sojourner Truth’un hayatının en büyük mücadelelerinden biri kölelik karşıtlığıydı. Amerika’da kölelik, özellikle güney eyaletlerinde ekonomik, sosyal ve politik açıdan kökleşmiş bir kurumdu. Truth, hem kendi deneyimlerinden hem de kölelik sisteminin bir bütün olarak insanlık dışı doğasından etkilenerek, köleliğin tamamen ortadan kaldırılması gerektiğine inanıyordu.

Truth, Frederick Douglass, William Lloyd Garrison ve Harriet Beecher Stowe gibi kölelik karşıtı hareketin diğer önde gelen figürleriyle yakın çalıştı. Aynı zamanda Truth, kölelik karşıtı topluluklarda aktif olarak yer aldı ve kölelik karşıtı dergilere yazılar yazdı. Ayrıca, kölelikten kaçan insanlara sığınak sağlayan yeraltı demiryolu hareketine de katkıda bulundu.

Amerikan İç Savaşı sırasında, Truth, Birlik ordusunda siyahi askerlerin de haklarını savundu ve köleliğin kaldırılması için Birlik ordusunu destekledi. Savaşın ardından, köleleştirilen kişilerin özgürleştirilmesi ve yeniden entegrasyonu konusunda da aktif rol aldı.

Kadın hakları hareketine yeni bir boyut kazandırdı

Sojourner Truth, kölelik karşıtı mücadelesi kadar kadın hakları savunusuyla da bilinir. 19. yüzyılda, kadınların siyasi ve sosyal hakları sınırlıydı ve kadın hakları mücadelesi, özellikle beyaz kadınlar arasında yankı bulmuştu. Ancak Sojourner Truth, bu hareketin içinde hem siyah hem de kadın olmanın zorluklarını dile getirerek kadın hakları hareketine yeni bir boyut kazandırdı.

Massachusetts, Worcester’da 1850’de düzenlenen ilk Ulusal Kadın Hakları Toplantısında

Sojourner Truth, bu hareketin içinde hem siyah hem de kadın olmanın zorluklarını dile getirerek kadın hakları hareketine yeni bir boyut kazandırdı.

bulunan tek siyah kadındı. 1851'de Ohio'da düzenlenen Kadın Hakları Konvansiyonunda yaptığı "Ain't I a Woman?" (Ben Kadın Değil Miyim?) adlı ünlü konuşması, kadın hakları mücadelesinde önemli bir dönüm noktası oldu. Bu konuşmasında, hem siyahi bir kadın olarak maruz kaldığı baskıları hem de kadınların toplumda karşılaştığı ikincil statüyü güçlü şekilde dile getirdi.

Truth bu konuşmasında kadınların fiziksel güç, entelektüel kapasite ve haklar açısından erkeklerden aşağı olmadığını savundu. O dönemde, kadın hakları hareketi içindeki bazı kişiler, siyahi kadınların hak mücadelesine tam olarak katılmasını desteklemiyordu, ancak Truth, kadınların ezilmişliğinin sadece bir cinsiyet meselesi olmadığını, ırk ve sınıf gibi faktörlerin de bu baskıyı derinleştirdiğini savundu.

Kadınların oy hakkı için de aktif olarak kampanyalar yürüttü. Susan B. Anthony ve Elizabeth Cady Stanton gibi diğer önde gelen kadın hakları savunucularıyla birlikte çalıştı. Ancak Truth, kadın hakları mücadelesinde, özellikle beyaz kadınların daha çok ilgi gördüğü bir dönemde, siyah kadınların karşılaştığı ek zorlukları dile getirmeye devam etti.

Kölelik karşıtı mücadele ve kadın hakları hareketinin kesişim noktası

Amerikan İç Savaşı'nın sona ermesi ve 1865'te köleliğin anayasal olarak kaldırılmasıyla birlikte, Sojourner Truth, özgürlük mücadelesini özgürleşen siyahların ekonomik, sosyal ve siyasi haklarını savunmaya odakladı. Bu dönemde, siyahların mülkiyet hakları, eğitim olanakları ve iş bulma gibi temel insan haklarına erişiminde yaşanan engellere karşı savaşımaya devam etti.

Son yıllarında Michigan'a yerleşen Sojourner Truth, hayatının geri kalanını burada geçirdi. Ancak ilerleyen yaşı ve sağlık sorunlarına rağmen, hayatının son anlarına kadar konuşmalar yapmaya ve hak savunuculuğu faaliyetlerine devam etti.

Sojourner Truth, özellikle kölelik karşıtı mücadelenin ve kadın hakları

hareketinin kesişim noktasında duran bir figür olarak hatırlanır. O, sadece özgürlüğü değil, aynı zamanda kadınların toplumsal statüsünü de dönüştürmek için savaşan cesur bir kadındı. Günümüzde, onun ismi birçok okul, cadde ve anıtta yaşatılmakta; mücadelesi hâlâ devam eden adalet, özgürlük ve hakikat arayışlarına rehberlik etmektedir. ■

Çankaya

BELEDİYESİ

KADIN BÜLTENİ